

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δρχ. 15000, ἑξάμηνη
δρχ. 8000.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 1:10
Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8.
Ἐξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσώπας: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑ-
ΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Λέκκα 18, Βι-
βλιοπωλεῖο «Ἀνατολὴ» Ἀθῆνας. Τηλεφ. 20.977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ
συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδὴ-
ποτε μηνός.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται δρχ. 15000 ἄδελτος
καὶ 18000 χουσόδ.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλ-
λον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων
ψευδώνυμον δι' ἐν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρχ. 2000

Περίοδος Γ' — Τόμος 2ος

Ἀθῆναι 23-30 Νοεμβρίου 1946

Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 47—48

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον)

— Εἶμαι πρόθυμος γιὰ ὅλα, ἀ-
πάντησε ὁ Ντίκ, κι' ὅσο ἐξαρτᾶται
ἀπὸ μένα, ἢ παραγγελίες σας θὰ
φτάσουν στὸ σκοπὸ τους.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε ὁ πληγωμέ-
νος. Ὁ Δοῦξ τοῦ Γκλῶστερ θὰ σοῦ
δώσῃ ἄλλες διαταγές, κι' ἂν τὸν
ὑπακούσῃς μὲ πειθαρχία καὶ κατα-
νόησιν, τότε θὰ κάνῃς τὴν τύχη σου.
Φέρε μου τὴ λάμπα πιδ κοντά, γιὰ
νὰ μπορέσω νὰ γράψω τὰ γράμ-
ματα τοῦ σοῦ εἶπα.

Ἐγραψε ἓνα γράμμα στὸ λόρ-
δο Χάμλεϋ, καὶ ἄλλο ἓνα πού
τάφισε χωρὶς ἐπιγραφή.

— Αὐτὸ εἶναι γιὰ τὸ Δοῦκα,
εἶπε ὁ λόρδος Φέξχαμ. Τὸ σύν-
θημα εἶναι: Ἀγγλία καὶ Ἑ-
δουάρδος. Καὶ ἡ ἀπάντησιν
Ἀγγλία καὶ Ὀρλῆ.

— Καὶ μὲ τὴν Ἰωάννα, τί θὰ
γίνῃ, λόρδε μου; ρώτησε ὁ Ντίκ.

— Προσπάθησε νὰ τὴν ἀπο-
χτήσῃς, ἀπάντησε ὁ λόρδος. Καὶ
στὰ δυὸ γράμματά μου γράφω
τὴν προτίμησιν πού ἔχω γιὰ σένα.
Μὰ πρέπει νὰ τὴν κερδίσῃς καὶ
μόνος σου, νεαρέ μου. Ἐγὼ προσ-
πάθησα γι' αὐτήν, καὶ χάνω τώ-
ρα τὴ ζωὴ μου. Πιδ πολὺ δὲν
μποροῦσα νὰ σὲ βοηθήσω.

Ἡ κατάσταση τοῦ πληγωμένου
εἶχε χειροτερέψει. Ὁ Ντίκ πῆρε
τὰ πολύτιμα γράμματα, τὰ ἔκρυ-
ψε στὸ στήθος του, εὐχήθηκε στὸ
Λόρδο περαστικά, καὶ τὸν ἄφισε
γιὰ νὰ ξεκουραστῇ.

Ἀρχισε νὰ ξημερώνῃ. Ἐπε-
φτε χιόνι, καὶ τὸ κρύο ἦταν
φοβερό.

Ἡ «Καλὴ Ἐλπίδα» περ-
νοῦσε ἀνάμεσα σὲ σκόπελους καὶ

σὲ ξέρες. Μικροὶ, ἀρχισαν νὰ φαί-
νονται ἢ δασωμένες πλαγιές τοῦ
Τένσταλ. Ὁ ἀγέρας καὶ ἡ θάλασσα
εἶχαν ἡμερέψει λίγο. Κι' ὅμως τὸ
καράδι βυθιζόταν ἀκόμα ὁλόκληρο
μέσα στὰ κύματα.

Ὁ Λόρδος στεκόταν πάντα στὸ
τιμόνι. Σχεδὸν ὅλοι εἶχαν ἀνεβῇ στὸ
κατάστρωμα καὶ μὲ πρόσωπα ὠχρὰ
κυττάζανε τὴν ἀφιλόξενη ἀκτὴ.

— Θάρξουμε; ρώτησε ὁ Ντίκ.

Καὶ τώρα ἀρχίζουν τὰ μάγια...

— Καὶ βέβαια, ἀπάντησε ὁ Λό-
ρδος. Ἀν δὲ βουλιάξουμε στὸ με-
ταξύ.

Ἀκριβῶς ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ τὸ
καράδι βούλιαξε τόσο βαθειά, πού
τὸ νερὸ πλημμύρισε ἀπότομα τὸ κα-
τάστρωμα, κι' ὁ Ντίκ ἐπίασε τὸ
Λόρδος ἀπὸ τὸ μπράτσο.

— Μὰ τὸ σταυρό, εἶπε, δταν ἡ
πρώρα τῆς «Καλῆς Ἐλπίδας»,
ξαναφάνηκε, φοδῆθηκα πὼς θὰ πνι-
γόμαστέ! Ἡ καρδιά μου πῆγε στὰ
πόδια μου!

Στὴ μέση τοῦ καραβιοῦ, ὁ Γκρίν-
σχεβ, ὁ Χάουκλεϋ καὶ οἱ καλλιτε-
ροὶ ἄντρες ἀπὸ τίς δυὸ ὁμάδες διορ-
θῶναν τίς ζημιές πού εἶχε πά-
θει τὸ καράδι ἀπὸ τὴν τρικυμία.

Σ' αὐτὸ βοηθοῦσε κι' ὁ Ντίκ
γιὰ νὰ ξεχνάει τίς δυσκολίες στι-
γμές πού περνοῦσαν. Κι' ὅμως
ἀκόμα κι' ἐνῷ ἐργαζότανε, ἀκού-
γοντας τὰ χτυπήματα πού δίνανε
τὰ κύματα στὰ πλάγια τοῦ καρα-
βιοῦ, ζωτάνευε μπροστά του τὸ
φάσμα τοῦ θανάτου.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ, σηκώνοντας
τὰ μάτια ἀπὸ τὴ δουλειά, εἶδε
πὼς βρισκόντουσαν κοντὰ σ' ἓνα
ἄκρωτήριο. Ἐνα κομμάτι ἀπό-
τομου βράχου πού στὰ πόδια του
ξεσποῦσε μὲ λύσσα ἡ ἀφρισιμένη
θάλασσα.

Στὴν κορυφὴ του φαινότανε ἓνα
μοναχικὸ σπητάκι, καὶ γύρω ἀ-
πλωνότανε μιὰ ἀπέραντη ἀμμου-
διά.

Τὰ κύματα εἰσχωροῦσαν μὲ
ὀρμὴ μέσα στὸ μικρὸ λιμανάκι
καὶ παρασύροντας, στὴ φόρα τους,
τὴν «Καλὴ Ἐλπίδα» τὴν κέλ-
λησαν μ' ἓνα δυνατό τράνταγμα
στὴν ἄμμο. Τὸ καράδι ξεφεύγον-
τας ἔτσι ἀπ' τὰ χέρια τοῦ τιμο-
νιέρη ριζώθηκε ἐκεῖ καὶ πηγαί-
νοερχότανε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ σὰν
ἄκυβερνητὴ βαρκοῦλα. Ἐνα δυ-
νατὸ κύμα σήκωσε τὸ καράδι λίγο

και το ξανάχωσε βαθεία στην άμμο. Ένα άλλο την πήγε πιδό περά σε πιδό επικίνδυνο μέρος. Στο τέλος ή «Καλή Έλπίδα» έγειρε από τη μιὰ πλευρά.

— Παιδιά, είπε ο Δούλες, οι Άγιοι βάλανε το χέρι τους, στ' αλήθεια. Αρχίζει η παλέρροια. Άς καθίσουμε να πιούμε ένα ποτήρι κρασί, και σε μιὰ ώρα θα βγούμε ελοι στη στερηά.

Βρέθηκε ένα βαρέλι, και καθισμένοι όσο μπορούσαν πιδό προφυλαγμένα από το χιόνι ή ταλαιπωρημένη συντροφιά ήπια ένα ποτήρι κρασί.

Είχαν ανάγκη να ζεστάνουν το κορμί τους και να ξεκαθαρίσουν το μυαλό τους.

Ο Ντίκ στο μεταξύ γύρισε κοντά στο Λόρδο Φόδεχαμ. Τον βρήκε σε μεγάλη αγωνία και φόβο, γιατί ή καμπίνα του είχε γεμίσει νερό ως τα γόνατα, και ή λάμπα είχε σπάσει από τα τραντάγματα του καραβιού.

— Λόρδε μου, είπε ο νεαρός Σέλτον, μη φοβάσαι καθόλου. Οι Άγιοι θα μάς σώσουν. Η τρικυμία μάς κόλλησε στην άμμοδιά, και μόλις τραβηχτούνε τα νερά από την παλέρροια, θα μπορέσουμε να βγούμε στην ξηρά.

Αυτά που είπε ο Ντίκ, γίνθηκαν ύστερα από μιὰ ώρα. Όλα ήτανε σκοτεινά και θαμπά, καθώς έπεφτε το χιόνι.

Στα πλάγια τού δρόμου που πήρανε, πάνω σ' ένα βουνάκι, είδανε μερικούς ανθρώπους ξαπλωμένους πλαί-πλαί, να παρακολουθάνε με δυσπιστία τής κινήσεις των νεοφερμένων.

— Έπρεπε νάρθουνε κοντά μας και να μάς βοηθήσουνε λίγο, είπε ο Ντίκ.

— Άν δεν έρθουνε αυτοί, πάμε μετς, είπε ο Χάξκλεϊ. Όσο πιδό γρήγορα βρούμε φωτιά και ζεστό κρεβάτι, τόσο το καλλίτερο για τόν καυμένο το Λόρδο Φόδεχαμ.

Δέν είχανε όμως προχωρήσει και πολύ πρὸς το μέρος του λόφου, όταν μιὰ βροχή από καλοριγμένα βέλη τους έκανε να σταματήσουν.

— Πίσω! Πίσω! φώναξε ο Λόρδος Φόδεχαμ. Προσοχή για τ' όνομα του Θεού μη ρίξετε κανένα βέλος.

— Μπα, είπε ο Γκρίνσχεβ, τραβώντας ένα βέλος από τόν πέτσινο σάκκο του, φυσικά δέν είμαστε σε θέση να πολεμήσουμε έτσι μούσκεμα, κουρασμένοι και ξεπαγωμένοι όπως είμαστε. Μά για τ' όνομα του Θεού, τί τούς κάναμε και μάς πο-

λεμάνε τόσο σκληρά αφού μάς βλέπουνε σε τέτοια χάλια;

— Μας νομίζουνε για Γάλλους πειρατές, είπε ο Λόρδος Φόδεχαμ. Σ' αυτές τής ανώμαλες και άήσυχες μέρες, δέν μπορούμε νάμαστε σίγουροι, στόν ίδιο τόν τόπο μας. Οι παλαιοί μας έχθροί, που άλλοτε τούς είχαμε νικήσει σε ξηρά και σε θάλασσα, τώρα με τή σειρά τους, λεηλατούνε, καίνε, και σφάζουνε τή χώρα μας. Κρίμα, για τήν καυμένη τήν Πατρίδα μας.

Οι άνθρωποι του λόφου εξακολουθούσανε να παρακολουθούνε προσεχτικά τούς ναυαγούς καθώς τούς βλέπανε να ξεκινάνε από την παραλία πρὸς το έσωτερικό, άνάμεσα στους άμμόλοφους.

Ένα μίλι σχεδόν τούς παρακολουθούσανε ακόμα, έτοιμοι στο πρώτο σημάδι να ρίξουνε τα βέλη τους πάνω στους σαστισμένους ναυαγούς.

Όταν φτάσανε σ' ένα ψηλότερο μέρος, ο Ντίκ τούς έβαλε σε κάποια τάξη, και οι φύλακες τής Άγγλικής Ακτής, άποφασίσανε να τούς άφίσουνε να εξακολουθήσουνε το δρόμο τους, και οι ίδιοι εξαφανιστήκανε σιωπηλά μέσα στα χιόνια.

Είχανε κάνει 8, τι επιθυμούσανε. Προστατέψανε τα σπήτια και τα χτήματά τους, τής οικογένειές τους και τα ζώα τους. Αφού το άτομικό τους συμφέρον ήταν εξασφαλισμένο, δέν τούς ενδιέφερε πια αν αυτοί οι ναυαγοί θα καίγανε ή θα σκοτώνανε, σε οποιοδήποτε άλλο μέρος, στο Βασίλειο τής Άγγλίας.

ΒΙΒΛΙΟ IV

Η ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Η ΣΠΗΛΙΑ

Από το λόγο που έφτασε ο Ντίκ και οι άνθρωποι του, φαινότανε το Χόλλυγουντ σε όχι πολύ μακρινή απόσταση, καθώς και το Σόρεμπυ που βρισκότανε 9—10 μίλια πιδό κεϊ. Έδω, σίγουροι πώς πια δέν τούς κυνηγούσανε, οι δυο όμάδες χωριστήκανε.

Οι άνθρωποι του Λόρδου Φόδεχαμ φύγανε πρὸς το μεγάλο μοναστήρι, πέρνοντας μαζί τους τόν πληγωμένο άρχηγό τους. Έκει θα βρίσκανε περίθαλψη και προστασία.

Ο Ντίκ άπόμεινε μόνος με καμμιὰ δεκαριά συντρόφους που μερικοί ήτανε πληγωμένοι.

Όλοι ήτανε άγαναχτισμένοι για τήν άποτυχία τους και για τόν κίνδυνο που περάσανε. Και ξεπαγωμένοι και πεινασμένοι μουρμουρίζανε

και ρίχνανε μοχθηρές ματιές στους οδηγούς τους.

Ο Ντίκ τούς μοίρασε 800 λεφτά είχε χωρίς να κρατήσει τίποτα για τόν εαυτό του.

Τους ευχαρίστησε για το θάρρος που δείξανε στη μάχη, αν και θα ήθελε καλλίτερα να τούς βρήνε για τή δειλία τους. Απαλύνοντας έτσι, λίγο τήν έντύπωση τής άποτυχίας, τούς άφισε ελεύθερους να πάρη ο καθένας το δρόμο για το Σόρεμπυ για το Γκόατ και για το Μπάκ-πάιτς.

Κράτησε για σύντροφό του μόνο τόν Δούλες και ξεκίνησε μαζί του μέσα στο πυκνό χιόνι.

Υπήρχε φόβος περπατώντας να χάσουνε το δρόμο, γι' αυτό ο Δούλες προχωρώντας ένα βήμα πιδό μπροστά από το Ντίκ, έψαχνε σα λαγωνικό κάθε δέντρο, άναζητώντας το δρόμο και μελετώντας κάθε βήμα, ίδια σα να κυβερνούσε ένα καράβι μες στην τρικυμία.

Φτάσανε σ' ένα σταυροδρόμι. Ο Δούλες είπε στο Ντίκ με χαρά.

— Μάστερ Σέλτον, αν καταδέχεται να σε φιλοξενήση ένας που δέν είναι τζέντλεμαν από γενιά, ούτε τόσο καλός χριστιανός, μπορώ να σου προσφέρω ένα ποτήρι κρασί και φωτιά να ζεστάνης τα παγωμένα κόκαλά σου.

— Πάμε, Δούλες, είπε ο Ντίκ. Για να τα βρω αυτά που λες, θα πήγαινα στην άκρη του κόσμου.

Ο Δούλες προχώρησε με πεποίθηση λίγα βήματα κάτω από τα γυμνά κλαριά, κι' έφτασε σε μιὰ σπηλιά μισοκρυμμένη από το χιόνι και που τή σκέπαζαν οι θάμνοι. Έκει παραμερίζοντας τα κλαριά, μπήκε στη σπηλιά με το Ντίκ.

Αυτό ήτανε το καταφύγιο του Δούλες μέσα στο δάσος. Σε μιὰ γωνιά ο τοίχος ήτανε μαυρισμένος απ' τή φωτιά, και σε μιὰ άλλη άκρη βρισκότανε μιὰ ξύλινη κασέλα άσφαλισμένη με σιδερένιες μπάρες. Αυτά τα δυο σημάδια μαρτυρούσανε στην πρώτη ματιά, πώς εκεί μέσα κατοικούσε ένας άνθρωπος κι' όχι ένα άγριο θηρίο.

Παρ' όλο το κύρος, εκεί μέσα ο άγέρας ήτανε ζεστός. Ο Δούλες άναψε τα ξερά χόρτα στη γωνιά, κι' ή σπηλιά πήρε μιὰ ευχάριστη όψη.

Ο Δούλες άπλωσε τα χοντρόχερά του μπροστά στη φωτιά, και φαινότανε σαν να άναπνέει τόν καπνό.

— Έδω, είναι λοιπόν το λαγούμι του Γέρω Δούλες είπε. Ο Θεός να δώσει να μι' με πάρουνε μυρωδιά τα σκυλιά.

Από τότε που ήμουνα μικρός τώσκασα από το Μοναστήρι παίρνοντας μαζί μου μιὰ χρυσή άλυσίδα κι' ένα προσευχητάριο που τα πούλησα για τέσσερα μάκκα.

Έζησα στην Γαλλία, στην Άγγλία και στη Βουργουνδία. Πήγα στην Ισπανία για προσκύνημα. Έζησα στη θάλασσα πούναι πατρίδα όλου τού κόσμου. Όμως έδω είναι το σπήτι μου, Μάστερ Σέλτον. Έδω, αυτή ή σπηλιά. Σάν έρθη ο Άπρίλης και κελαϊδούνε τα πουλιά και τα λουλούδια σκεπάζουνε το στρώμα μου. Σάν έρθη ο χειμώνας και κάθονται μοναχός με σύντροφό μου τή φωτιά άκούγοντας τήν καρδερίνα στο δάσος.

Έδω είναι για μένα ή εκκλησία μου και το καπηλιό, ή γυναίκα και το παιδί μου. Έδω ξαναγυρίζω κάθε φορά, και έδω είναι που—αν το θέλουν οι Άγιοι— θα έλα και να πεθάνω.

— Είναι μιὰ ζεστή γωνιά, στή λήθεια, είπε ο Ντίκ, και μιὰ καλή κρυψώνα.

— Έτσι είναι όπως το λές, είπε ο Δούλες, γιατί αν τήν ανακαλύψουνε κι' άλλοι θα πεθάνω από τόν καυμό μου. Και σκάθοντας με τα δάχτυλά του τήν άμμο ξανάπε: — Έδω είναι ή κάβα μου, Τώρα θα πιής ένα περίφημο δυνατό ποτό.

Αφού έσκαψε για λίγο έβγαλε από τήν άμμο ένα δερμάτινο άσκό. Αφού έπιαν και οι δυο άδελφικά, ο Δούλες δυνάμωσε τή φωτιά, και ξαπλώνοντας πλάι στο Ντίκ άρχισε μαζί του τήν κουβέντα.

— Μάστερ Σέλτον, τού είπε, είχες ως τώρα δυο άποτυχίες, κι' όπως πές, μου φαίνεται πως θα το χάσης το κορίτσι. Έχω δικηο;

— Ναί, άπάντησε ο Ντίκ, κουνώντας το κεφάλι.

— Λοιπόν, εξακολούθησε ο Δούλες, άκουσε τώρα ένα γέρο τρελλό, που ήτανε λίγο απ' όλα και που ξέρει λίγο απ' όλα. Όλο με ξένες έννοιες βρίσκεσαι. Πές με τόν Έλλης Ντούγκουωρθ. Μά αυτό που ζητάει αυτός, είναι ο θάνατος του Σέρ Ντάνιελ. Σκοτίζεσαι ύστερα για το Λόρδο Φόδεχαμ — Οι Άγιοι άς τόν φυλάνε — αυτός χωρίς άμφιβολία σ' αγαπάει. Μά κύταξε καλλίτερα μόνο σου τις δουλειές σου. Φρόντισε για το κορίτσι. Κάνε κάτι γι' αυτό. Θα σε ξεχάσει. Νάσαι έτοιμος μόλις βρης τήν ευκαιρία, άρπαξέ τηνε και δρόμο.

— Ναί, μι' τώρα είναι στο σπήτι του Σέρ Ντάνιελ, είπε ο Ντίκ.

— Τότε θα πάμε εκεί, άπάντησε ο Δούλες.

Ο Ντίκ τόν κύταξε.

— Ναί, ξανάπε ο Δούλες, θα πάμε εκεί. Κι' αν δέν με πιστεύεις κύτα δω να δής.

Και ο Δούλες πέρνοντας ένα κλειδί που κρεμόταν στο λαιμό του άνοιξε τήν κασέλα και ψάχνοντας έβγαλε ένα ράσο, ένα κορδόνι κι' ένα μεγάλο κομπολόι από ξύλο άρκετά βαρύ, που να χρησιμεύη στην άνάγκη και για όπλο.

— Αυτά είναι για σένα, είπε. Φόρεσέ τα.

Κι' ενώ ο Ντίκ μεταμορφωνότανε σε πάστωρα, ο Δούλες μ' ένα μολύβι και με λίγο χρώμα τού άλλαξε λιγάκι το πρόσωπο για να μήν τόν γνωρίζουν. Έκανε τα φρύδια πιδό χοντρά, και δυνάμωσε το μουστάκι του Ντίκ που μόλις είχε άρχισει να φυτρώνη με μιὰ μολυδιά, και βάζοντας δυο τρεις γραμμές γύρω από τα μάτια του, τού άλλαξε τήν έκφραση και τού πρόσθεσε ήλικία, ώστε να φαίνεται σαν ένας μεσόκοπος πάστωρας.

— Τώρα, είπε ο Δούλες, άμα κάνω και γω τα ίδια, θα μοιάζουμε σα δυο άγαθοί παπάδες, στα μάτια τού κόσμου.

Έτσι θα πάμε στο Σέρ Ντάνιελ και θα ζητήσουμε φιλοξενία στο όνομα τής Άγίας Έκκλησίας.

Ο Γέρω Δούλες ήτανε τόσο άστειος μέσα στα ράσα του, που ο Ντίκ δέ μπορούσε να κρατήσει τα γέλοια του.

— Τί τα θέλεις τα βέλη που πέρνει μαζί σου; ρώτησε ο Ντίκ, βλέποντας τόν Δούλες να κρύβη στις τσέπες του μερικά από αυτά.

— Μπορεί να μάς χρειαστούνε, άπάντησε ο άλλος.

— Αφού είναι έτσι, ξανάπε ο Ντίκ, τότε καλλίτερα τα χαρτιά που κρατάω πάνω μου να τα κρύψω κάπου, παρά να τα πάρω μαζί μου.

— Σωστά, είπε ο Δούλες. Θα προχωρήσω λίγο, και συ σκάψε στην άμμο και κρύψε τα χαρτιά. Άμα μου σφυρίξεις θα καταλάβω πώς τελειώσες αυτή τή δουλειά και θα σταθώ να σε περιμένω.

— Δέ θα το κάνω αυτό, είπε ο Ντίκ. Σου έχω άπόλυτη έμπιστοσύνη.

— Είσαι πολύ νέος, ακόμα Σέλτον, άπάντησε ο Γέρο Δούλες και δέ με ξέρεις καλά για να μου έχεις έμπιστοσύνη. Κάνε όπως σου λέω.

Και τραβήξε μπροστά μέσα στο δάσος, ενώ ο Ντίκ σκάθοντας στην άμμο έκρυψε τα πολύτιμα χαρτιά, κρατώντας άπάνω του μόνο ένα από αυτά, που θα τού χρησίμευε έναντίον τού Σέρ Ντάνιελ. Ήτανε το

γράμμα που βρήκε πάνω στόν κρεμασμένο Θρόνουόρτον.

Έπειτα έτρεξε να συναντήσει το Δούλες, και πήραμε μαζί το δρόμο πέρνοντας που και που μπροστά σε φτωχικά σπητάκια, και άγροχτήματα.

Μπροστά σε ένα από αυτά ο Δούλες φώναξε με φωνή προσποιημένη και άνάλογη με τα ράσα του:

— Άδελφέ Μαρτέν, άφισε να μπούνε στο σπήτι σου, δυο φτωχοί άμαρτωλοί. Ο Θεός να σ' ευλογή.

Και γυρνώντας στο Ντίκ είπε:

— Μάστερ Σέλτον, μάς χρειάζεται αυτή ή δοκιμή. πριν φτάσουμε στο Σέρ Ντάνιελ. Είδες τί θα πη να είσαι πολύξενος; Άν δέν ήμουνα θαλασσινός θα βούλιαζες, αν δέν ήμουνα πάστωρας που θάδρισκα τα ράσα να σε κάνω άγνωρίστο, κι' ούτε θα μπορούσα να στέκω μέσα σ' αυτά τα ρούχα αν δέν τα φορούσα έδω και κάμποσα χρόνια στο μοναστήρι.

Και λέγοντας, άνοιξε τήν πόρτα και μπήκε με το Ντίκ στο σπήτι τού Μαρτέν.

Έκει βρισκότουσαν μαζεμένοι μερικοί άνθρωποι και πίνανε.

Άμα είδανε τούς καλόγερους ο ένας από αυτούς είπε.

— Δέ θέλουμε ζητιάνους στη συντροφιά. Έμπρός, δρόμο από δω.

Ένας άλλος όμως τόν μάλωσε, και ζήτησε συγγνώμη από τόν ψευτοπάστωρα Δούλες παρακαλώντας τον να τούς πει μιὰ ευχή.

Ο Δούλες σήκωσε τα χέρια στόν ουρανό κι' άρχισε δίνε να τούς ευλογή. Μά τήν ίδια στιγμή βγάζοντας ένα μαύρο βέλος από τήν τσέπη τώμπιξε στο τραπέζι μπροστά στους εξαφνιασμένους ανθρώπους, και άρπάζοντας το Ντίκ από το χέρι βγήκε σαν άστραπή από το σπήτι και χάθηκε μέσα στο χιονισμένο δάσος πριν προφτάσουνε οι άνθρωποι τού σπητιού να πουν μιὰ λέξη ή να κάνουνε μιὰ κίνηση.

— Και τώρα, για το Σόρεμπυ είπε ο Δούλες στο Ντίκ, που τόν άκολουθούσε πρόθυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

«ΣΤΟ ΣΠΗΤΙ ΤΩΝ ΕΧΘΡΩΝ ΤΟΥ»

Στο Σόρεμπυ, ο Σέρ Ντάνιελ έμεινε σ' ένα μεγάλο σπήτι. Σάν άρχοντας που ήτανε το σπήτι βρισκότανε πάντα γεμάτο από ξένους που ζητούσανε εκεί φιλοξενία.

Εκείνη τήν ήμέρα ή κάτω αίθουσες τού σπητιού ήτανε πλημμυρισμένες από διάφορα πρόσωπα,

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣΟΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

«Έτσι, η ατημελησία του συμμαθητή μας είναι ή παραφωνία ανάμεσα σε μια τόσο ωραία συντροφιά. Κι' αυτοί οι μικροί μου αδερφοί οδηγημένοι σαν άπ' το ένστικτό τους απομακρύνονται από κείνον.

Δίχως να ντραπεί το παραμικρό, κάθεται στο οικογενειακό δείπνο, απ' όπου απουσιάζει ο πατέρας μου, που άσχολείται στους άγρους. Μή βλέποντας απέναντί του, παρά ένα γέροντα και γυναίκες, ο καλός σου Μενεκράτης αλλάζει τρόπους· μιλάει μεγαλόφωνα—πράγμα που θεωρούμε σά δείγμα κακής ανατροφής, φλυαρεί για ό,τι δήποτε πράγμα μπροστά στους μεγαλύτερους, κάθεται με σταυρωμένα πόδια, έγκωμιάζει το βίο της πόλης και κατακρίνει την έξοχή, ζητάει φαγώσιμα τα όποια δεν βρίσκονται στο τραπέζι· τέλος φέρνεται σε όλα σαν κακοαναθρεμμένο παιδί. Προβλέπω ότι ή διαμονή του θα μάς είναι πολύ λίγο ευχάριστη και άποφασίζω να του δώσω να καταλάβει ότι οι τρόποι του δεν μάς άρέσουν καθόλου.

—Επιτέλους, του λέει μια μέρα ο φίλος μου που με πρόλαβε, ποιός σου είπε να έρθεις; Και αφού ήρθες ποιός σε παρακάλεσε να μείνεις; αφού δεν είσαι ευχαριστημένος; Σε κάθε κουδέντα σου δεν παραλείπεις να μάς πεις: «Α, στού Λεωκράτη περνούσαμε σπουδαία», «στού Χαρίλαου είμαστε περίφημα».

Ο Μενεκράτης κικινίζει, σταυρώνει τα πόδια του, κατά την κακή του συνήθεια και λέει:

—Ω, ήρθα... γιατί το βρήκα πρόχειρο, όχι γιατί μου ήταν ευχάριστο...

—Και γιατί δεν πήγαινες στού Λυκίδα; Θάβρισκες δούλους όσους ήθελες εκεί!

—Δεν τά έχουμε καλά, προς το παρόν...

—Αί, από τώρα; φωνάζει γελώντας ο Ευφορίων. Κι' έλειψε λοιπόν τόσο γρήγορα ή φιλία σας;

—Προσωρινά μόνο, απαντάει ο Μενεκράτης, θα τά ξαναταιριάσουμε πάλι: σε λίγο...

Γελούμε όλοι μαζί.

—Δέ βρίσκω τίποτα το διασκεδαστικό, λέει ο Μενεκράτης πειραγμένος. Γελάτε σά μωρά ή μάλλον σά χωριάτες...

Με λύπη μου βλέπω, ότι ο συμμα-

θητής μου, όσο περισσότερο εξοικειώνεται με τους δικούς μου, τόσο πιό λίγο ευγενικά φέρεται στη μητέρα μου, στον παπού μου και στη Γλυκέρα. Μπρός στον πατέρα μου όμως τρέμει και δείχνεται ταπεινός· αλλά μόλις βρεθεί μόνος με τις γυναίκες και τους γέροντες, γίνεται αυθάδης και δεν σέβεται κανένα. Είναι σκληρός στα παιδιά και σκληρός στα ζώα· όσο περισσότερο τον βλέπω, τόσο πιό λίγο τον αγαπώ. Πολλές φορές του έκανα παρατηρήσεις. Και οι σχέσεις μας είναι περίπου όσο ανάμεσα στον Πυρρό και στον Μελάριο.

Όστόσο, σε λίγο άρχισε ο τρύγος. Από το πρωί κι' όλας μπαίνουμε στη βοϊδάμαξα, φορτωμένοι μεγάλα κοφίνια· οι νέοι και οι νέες τὰ βάζουν μέσα εκεί τραγουδώντας το τραγούδι του άμπελουργού... ύστερα τὸ σκοπό του τρύγου. Σ'όλο το διάστημα που μαζεύονται τὰ σταφύλια, δεν έκαναν τίποτ' άλλο παρά να τραγουδούν και σχεδόν να χορεύουν καθώς τὰ πατούσαν, με γυμνά πόδια, στα πατητήρια. Ο Ευφορίων έδειξε μεγάλη άπορία σε τούτο το θέαμα. Θελήσαμε και μεις να πατήσουμε σταφύλια. Μονάχα ο Μενεκράτης δεν ήθελε να μάς μιμηθεί. Τ' άπόγεμα στρώθηκε τραπέζι για τους τρυγητές, έξω στο ύπαιθρο. Καθήσανε στεφανωμένοι κληματόφυλλα. Ύστερα απ' το συμπόσιο, παραδοθήκανε σε χίλια-δυό παιχνίδια και πήραμε μέρος και μεις με μεγάλη χαρά. Οι φυγαγωγίες αυτές, που δεν άρμόζανε να γίνονται μέσα στην πόλη, δεν ένοχλούσαν κανένα, έδω, στην έλευθερία των άγρων. Μονάχα ο Μενεκράτης δεν ευχαριστιόταν απ' αυτά. Ποτές άλλοτες δεν είδαμε τόσο δύστροπο σύντροφο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'
Η ΜΙΚΡΗ ΝΕΑΙΡΑ

Ο φίλος μου Θεαγένης, τόσο δυνατός, τόσο τολμηρός, ώστε να φαίνεται κάποτε λίγο άπτόμος, ήταν ώστόσο γλυκύτατος στη συντροφιά του με τα παιδιά. Οι μικροί αδελφοί μου τρελλαίνονταν γι' αυτόν, πάντοτε κολλούσαν πάνω του, τον προσκαλούσαν στα παιχνίδια τους, του έμπιστευόνταν όλα τους τα σχέδια. Πολύ ταχτικά του ζητούσαν τη συνδρομή του, άλλοτες για να τους φτιάξει αλούς με καλάμια κι' άλ-

λοτες πάλι για να τους χτίσει κανένα σπιτάκι με κλαδιά, λάσπη και άμμο. Άλλ' ό,τι προπαντός του ανέβαζε την άγάπη της μητέρας μου, ήταν ή καλωσύνη του για τη μικρή Νέαιρα, μόλις τριών χρονών. Προσπαθούσε με κάθε τρόπο να τη διασκεδάσει. Ήταν πολύ χαϊδεμένη και της άρεσε να την κρατούν στην άγκαλιά. Άγαπούσα κι' εγώ την αγαπημένη μικρούλα, αλλά συχνά με νευρίαζαν τὰ παιδικά της κλάμματα, ή μητέρα μου με μάλλωνε, γιατί είμουνα πολύ ευερέθιστος και δεν μπορούσα να παίζω, όπως κι' ο Θεαγένης, με τὰ μικρότερα μου άδέρφια. Με παρακαλούσαν να τους πάρω μαζί μου—τους έλεγα συχνά παραμύθια για κάτι φανταστικές πολιτείες—κι' ενώ με φανταχτερὰ χρώματα τους περιέγραφα τις φανταστικές εκείνες χώρες, άρνιόμουν σκληρά να τους παραλάβω μαζί μου.

—Είστε πολύ μικροί. Τι θέλετε να σας κάνω εκεί πέρα; τους ρωτούσα.

—Άλλά θα μεγαλώσουμε και μεις, μου άπαντούσαν.

—Α, πάντοτε θα είστε μικρότεροί μου. Τα παιδιά είναι ένοχλητικά· φονιάζουν, κλαίνε, είναι λαίμαργα, άμέσως γίνονται βαρετά· όχι δεν πρέπει.

—Ω, Πρόα! Πάρε μας! Φωνάζανε μ' άπόγνωση... Θα είμαστε φρόνιμοι... Δέ θα φοδούμαστε, δέ θα μάς μέλεις για φαί, ούτε για τίποτα... Πάρε μας!

—Όχι, όχι, δέ θέλω άλλον από το Θεαγένη!

—Αί, τότε θα μάς πάρει εκείνος, λέγανε με πεποίθηση.

Και παίρνονταν θάρρος, τρέχανε να έμπιστευθούνε τὰ σχεδιαζόμενα στο φίλο μου...

Όση καλωσύνη είχε γι' αυτά ο Θεαγένης, τόσο σκληρά τους φερόταν ο έλσεινός Μενεκράτης. Ο δυστυχισμένος, νόμιζε ότι δοκίμαζε άφθαστη ευχαρίστηση με το να τυραννεί τους αδύνατους, τους δούλους, τὰ παιδιά και τὰ ζώα. Πόσες φορές δεν είδα να σφίγγει κρυφά την ουρά τ' ου Πυρρού, να βρέχει με κύριο της Νέαιρας, ή να σπάνει τὰ μικρά άγαλματάκια των μικρών αδερφών μου, που τους έφτιαχνε ή Γλυκέρα. Στην καρδιά όλων μας, υπήρχε ένα κατακάθι πικρίας γι' αυτόν. Ακόμα κι' οι χωριάτες τον μισούσαν, γιατί έδειχνε και σ' αυτούς στάση τραχειά και άλαζονική. Στη Γλυκέρα φερνέταν πικρά και προσδλητικά.

—Πρόσεχε λοιπόν! του λέω κά-

ποια μέρα που ήταν ξαπλωμένος πάνω σ' ένα άγροτικό κάθισμα, ενώ ή Γλυκέρα ήταν όρθή. Σήκω και κάμε γρήγορα!

—Και γιατί;

—Ξέρεις πολύ καλά ότι δεν πρέπει να μένουμε καθισμένοι, όταν μπροστά μας στέκονται γυναίκες.

—Πφ! Γυναίκα κι' ή Γλυκέρα, που ξενοδουλεύει για να ζήσει, είπε περιφρονητικά.

Με μια γροθιά τον έρριξα κάτω απ' το κάθισμα.

—Τί σου έκανα; μου λέει κλαίγοντας. Με χτύπησες στο χέρι που με πονεί. Θα τὸ πῶ στον πατέρα σου!

—Σου πονεί το χέρι λοιπόν; Και από πότε;

—Από καιρό... Μου πόνεσε από μικρός και από τότες δεν είμαι γερός σαν τους άλλους...

—Καινούργια άρρώστια κι' αυτή, από αυτές· που σου έρχονται πάντοτε στην περίπτωση...

Και του γύρισα την πλάτη.

Άλλά είμουνα βέβαιος, ότι όποτε δεν είμαστε εκεί, φερόταν βάνουσα στη Γλυκέρα, αν και αυτή ποτέ της δεν παραπονέθηκε. Στον παπού μου δεν είχε και τον πιό μικρό σεβασμό.

—Οι γέροι είναι ξαναμωραμένοι, έλεγε περιφρονητικά.

Θύμων και άναγκασζόμουν να του κλείνω το στόμα με τη γροθιά μου. Μάταια περίμενα να μου την ανταποδώσει καμιά φορά. Εκείνο όμως που φοδόταν θανάσιμα ήταν το νερό. Είτε για να πλυθεί, είτε για να κολυμπήσει έδειχνε άνάλογη στάση με του Μελάριου, που δεν ήθελε να βρέξει: τις πατούσες του με κανέναν τρόπο. Γι' αυτό έβρισκε χαριτωμένο το παιχνίδι που έκανε στο δυστυχισμένο ζωντανό, να τον κρατάει κάτω από την άνοιχτή βρύση και να τον μουσκεύει δάκερη ώρα. Ευτυχώς ο Μελάριος δεν στερούσαν άμυντικών μέσων και τὰ νύχια του—ύστερα από ένα γερό μούσκεμα—χαλαρήκανε κατά μήκος του προσώπου του και παρά λίγο να τον τυφλώσει. Κανείς μας δεν τον λυπήθηκε για το πάθημά του, εκτός της μητέρας μου και της Γλυκέρας, που είχαν την καλωσύνη να τὸ δέσουν το τραβιχά· άλλ' έμεις σά νάμασταν σύμφωνοι ξεφωνήσαμε με κακεντρέχεια:

—Καλά να τὸ κάνει. Γιατί το βασανίζεις;

—Είστε όλοι κακοί, φώναξε κλαίγοντας. Τὸ ίδιο αξίζετε όσείς κι' ο καταραμένος σας γάτος...

Και μεις γελούσαμε, άναίσθητοι απ' το πάθημά του.

Αυτά και κάτι άλλα παρόμοια, ή μικρή μας Νέαιρα, είχε πέσει λίγο διάστημα σε υπερβολικό φόβο· Άπελπισμένη ή Φαιδίμη, μάς παρακαλούσε να μην αφήνουμε το Μενεκράτη μοναχό κοντά της. Έτσι παραμέναμε άγρυπνοι φύλακες· παρ' όλ' αυτά όμως κατάφερε να νικήσει με την πανουργία του. Κάποια μέρα παραξενευτήκαμε βλέποντας τη Νέαιρα να τρώει με λαίμαργία το φαί

διηγότανε θαυμάσιες περιπέτειες της ζωής του, όταν σπαραχτικές φωνές, μάς πάγωσαν το αίμα.

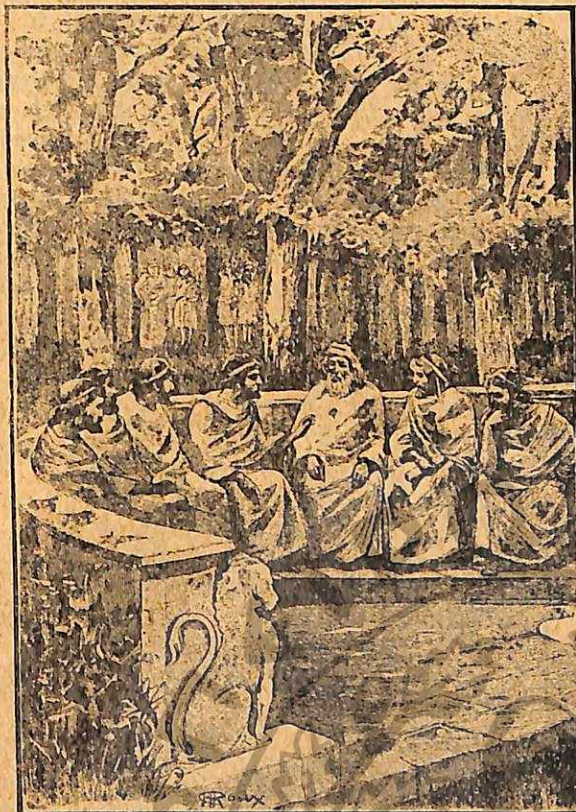
—Η Νέαιρα! ξεφώνησε ή μητέρα μου τρομαγμένη. Η φωνή της Νέαιρας!

Όρμησε προς το σπίτι. Την ακολουθήσαμε όλοι τρέχοντας. Μπήκαμε στο δωμάτιο που κοιμόταν και τη βλέπουμε με δλάνοιχτα μάτια, να σπαράζει από άδύσταχο τρόμο. Μέσα στο μισόφωτο, διακρινότανε ένα είδος τεράστιου φαντάσματος που έρριχνε πύρινα βλέμματα. Και μεις ακόμα τὰ σασιόσαμε. Άλλ' ο πατέρας μου όρμάει πάνω του, το πιάνει, τὸ γδύνει και μάς ξεσκεπάζει τον άθλιο Μενεκράτη, που κρατούσε φανό και διεύθυνε τις ακτίνες ανάμεσα από το χλωμό προσωπίο...

Τὸ παλιόπαιδο γονατίζει, έκτεύει τὸν πατέρα μου να τὸν λυπηθεί, λέει πως ήθελε να κάνει κάτι άστείο και παραμιλούσε ελπίζοντας να τὸν συγχωρέσει. Εκείνος όμως, θυμωμένος τὸν πετάει έξω απ' το σπίτι γυρίζοντας κοντά στη μικρούλα και της δίνει τὰ πιό γλυκά δνόματα για να τη συνεφέρει. Μάταια όμως. Η Νέαιρά μας δεν συνέρχεται από την τρομακτική της άναίσθησία. Κλαίμε. Ο φόβος και ή άπόγνωση πλημμυρίζει το ήσυχό σπιτάκι μας. Η μητέρα μου είναι τέλεια άπελπισμένη. Η Γλυκέρα, χύνει άφθονα δάκρυα. Η νύχτα περνάει γεμάτη άγωνία και κάθε στιγμή νομίζουμε πως θα ξεφυγήσει. Τέλος, κοντά την αύγή, σε μια στιγμή που δεν τὸ περιμέναμε πιά, ή Νέαιρα, στενάζοντας βαθιά, γέρνει τὸ κεφάλι της στον ώμο της μητέρας μου και αποκοιμείται βαθιά...

Ο πατέρας μου βγαίνει τότες, φάχνει για τὸ Μενεκράτη, που κρύβεται και τρέμει στην εμφάνισή του.

—Πήγαυε από δω! του λέει ο Νικίας με φωνή που έτρεμε. Έξω απ' αυτό το σπίτι που καταλύησες. Να ευχαριστήεις τὸς θεούς που δεν είχε φανερά επάκλουθα τὸ εγκλημα σου... Ός τώρα ποτέ μου δεν έκλεισα την πόρτα σε ξένους... Άλλά πρέπει να τὸ κάνω. Κότταξε να μη ξαναφανείς στα μάτια μου. Ο πατέρας γνέφει στις δούλες μας, που τὸν φέρνουν τρόφιμα να έχει για τὸ δρόμο· άνοίγεται ή πόρτα, τὸν διώχνουμε.

Ο Πλάτων και οι μαθηταί του έκάθισαν στις έδρες (Σελ. 106 στ. α').

της. Η μητέρα μου τη μάλωσε με τὸ γλυκό της τρόπο, αλλά ή μικρούλα δείχνοντας τὸ Μενεκράτη, είπε:

—Σά εκείνο... Νά... σά τὸ Μενεκράτη...

Όλοι γελάσαμε τότες, γιατί ο υίός του Πασίωνα ήταν πασίγνωστος για τὴ λαίμαργία του. Ακούγοντας τὰ λόγια αυτά, ο Μενεκράτης έγινε κατακόκκινος κι' έρριξε φαρμακερό βλέμμα ενάντια στη δυστυχισμένη μικρή. Τὸ ίδιο βράδυ, κάτω από έλασιο φεγγαρόφωτο, καθήκαμε όλοι γύρω από τὸν παπού μου, που μάς

Και δίχως να βγάλει λέξη από το στόμα του, δίχως και να παρακαλέσει συγγνώμη, παίρνει το δρόμο για την Αθήνα. Ολιβερό συναίσθημα μας πλημμυρίζει, ενώ περιτοιχίζουμε τον πατέρα μου και βλέπουμε την αναχώρησή του ένδοξο.

Δεν είχε προχωρήσει εκατό βήματα, όταν γυρίζοντας άξαφνα μας πρότεινε τη γροθιά του. Κανείς μας δε γέλασε.

Ύστερα από μερικές μέρες βρήκαμε πάλι την παλιά μας ήσυχία. Η Νέαιρα έγινε καλή, μα για πολύ ακόμα καιρό τρώμαζε με το παραμικρό. Έτσι, η μέρα που θα επιστρέφαμε για το σχολείο ζύγωνε. Ένα πρωί σηκώθηκαμε έτοιμοι για την αναχώρηση. Η μητέρα μου κι' ο παππούς μου έβαλαν το χέρι τους στα κεφάλια μας και μας ευλόγησαν. Ύστερα μας σφίξανε στην αγκαλιά τους. Ανεθήκαμε πάνω στ' άμαξι που το έσεραν τα μεγάλα μας βώδια και διευθυνθήκαμε για την πόλη της Παλλάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ' ΜΙΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Και οι τρεις επιστρέψαμε στην Αθήνα, γεμάτοι υγεία και πεποίθηση για τις μελλοντικές μας νίκες στους αγώνες και στα μαθήματα. Ο πατέρας μου μας είχε διδάξει σ' όλο αυτό το διάστημα, ένα σωρό χρήσιμα παραγγέλματα. Η βαθεία ευσέβεια του χαρακτήρα του Θεαγένη, η εξαιρετική αγαθότητά του, η θλιβερότητά του όρφανία και η αδελφική του φιλία για μένα, έκαναν ν' αποκτήσει την απεριόριστη αγάπη της οικογενείας μου. Από τώρα και στο εξής τον θεωρούσαν για παιδί τους. Αλλά αν ο Θεαγένης είχε κερδίσει τις καρδιές όλων, τί να πω για τον Εύφοριον; Γι' αυτόν είχε δημιουργηθεί ένα είδος λατρείας. Πώς να περιγράψω τους ένθουςιασμούς και τις άφοσιώσεις, που κέρδιζε αυτό το προνομιοῦχο πλάσμα απ' όπου κι' αν περνούσε; Αδύνατο να τον πλησιάσεις, χωρίς να νοιώσεις γι' αυτόν ένα είδος θρησκευτικής αγάπης. Αλλά εκείνος αγαπούσε τάχα ποτέ απ' τα βάρη της καρδιάς του κανένα πρόσωπο ή πράγμα; Δε μπορώ να το βεβαιώσω! Αυτός περιορίστηκε να λατρεύεται σ' αθέος, όχι για ν' αγαπά ο ίδιος υπάκουε νωχελικά στη μοίρα του. Θα το πιστέψετε; Μονάχα ο συγκαταβατικός παππούς μου, έδειχνε κάποια αντίσταση στο γενικό ρεύμα: όχι γιατί δεν τον θαύμαζε ή γιατί δεν ήθελε να τιμήσει την αδιαφιλονίκητη χάρη

του... Αργότερα ο καλός μου παππούς μου εξήγησε τους λόγους που είχε, να κρατάει απέναντί του αυτή τη στάση. Ήταν ακριβώς γιατί φοβόταν ότι ο υπερβολικός θαυμασμός που του δειχνόταν απ' όλους μας μὴν τον κάνει να ξεχάσει τις υποχρεώσεις που είχε στους ανθρώπους και στην πατρίδα του.

Κι' όμως... ανάμεσα στα λόγια του παπού μου, ένωθα την υπέρτατη, μα κρυφή του αγάπη, για τον θαυμάσιο φίλο μου. Με την έναρξη των μαθημάτων, ο Δύσης μας άπαγγειλε σύντομο λόγο. Μας θύμιζε ότι σιγά, σιγά άρχισαμε να γινόμαστε άντρες, ότι καθήκον μας είναι να γίνουμε άξιοι της αποστολής μας. Πρόσθεσε δε και τον άπαραίτητο επίλογο, το θεμελιώδες έρθο της Αθηναϊκής Πολιτείας: δεν είμαστε μεμονωμένα άτομα, αλλά μέλη άδιαίρετου συνόλου, της πατρίδας.

Το πρώτο μάθημα που επρόκειτο να διδασκοῦμε ήταν η γεωμετρία: κι' εγώ σηκώθηκα πρώτος σ' αυτό. Ήμουν έτοιμος για την εξέταση και είχα πρόσφατα στη μνήμη μου το πρώτο βιβλίο του Εὐκλείδη, σ' αυτό μὴν είχα άφίσει το σχολείο ούτε μια ώρα. Γιατί ο πατέρας μου, χωρίς ποτέ να μας αναγκάσει γι' αυτό, μας δίδασκε στην εξοχή, όλο αυτό που θα μαθαίναμε τώρα στο σχολείο. Ο Δύσης με ρωτά, μου στήνει παγίδες κι' εγώ του άπαντώ με λεπτομέρειες. Ο δάσκαλος κουνάει το κεφάλι του ευχαριστημένος και χαμογελάει εγκάρδια.

Πάρε το διαδήτη σου, μου λέει ο Δύσης: θα επιχειρήσουμε νέα απόδειξη.

Το διαδήτη μου; Πού να είναι; Δεν ξέρω που βρίσκεται. Κινδυνεύω να επιπληχτώ στην καλλίτερη στιγμή. Ένα απ' τα πιο μεγάλα έλαττώματά μου, είναι η άταξία... Περνώ τη ζωή μου στο να χάνω τα πράγματά μου.

Ο Δύσης βλέπει τη στενοχώρια μου και μαντεύει την άφορμή της: αλλά ο θαυμάσιος δάσκαλός μου δε θέλει να με μαλλώσει απ' την πρώτη κι' όλος μέρα, ακριβώς τη στιγμή που τον είχα ευχαριστήσει: όσο τόσο πρέπει να κάνει το καθήκον του.

Είναι δυνατό, Πρόα; είπε. Έχασες το διαδήτη σου; Τόσο γρήγορα; Ακόμα δεν ήρθες κι' έχασες το σάκο σου;

Η αλήθεια είναι ότι ούτε καν είχα σκεφτεί το σάκο μου! Η ντροπή με πλημμυρίζει. Ψάχνω κάτω από τα θρανία, ρωτώ, ζητάω την άδεια

να πάω να τον γυρέψω στην αίθουσα, εκεί που κάναμε μάθημα τις προηγούμενες μέρες. Μάταια. Ο σάκος μου δε βρίσκεται πουθενά. Κι' είναι ένθymiο της μητέρας. Πόσο είμαι ένοχος... Με μεγάλη δυσκολία κρατώ τα δάκρυά μου. Άξαφνα όμως, δυνατή φωνή ακούγεται: Νά που είναι ο σάκος σου!

Είναι η φωνή του Μενεκράτη. Πού με κυτάζει με μάτια γεμάτα φλόγιο μίσος. Ήταν κρεμασμένος σ' ένα καρφί στη δεξιά μεριά του τοίχου. Πάνω στην ταραχή μου δεν τον είχα προσέξει. Χαρούμενος τον άρπάζω και άρχίζω να τον λύνω. Αλλά τί άλλοκοτο σχήμα είχε ο σάκος μου σήμερα! Οι γωνίες του είχαν εξαφανιστεί. Και νιώθω κάτω απ' τα δάχτυλά μου ακανόνιστο αντικείμενο άγνωστης μορφής. Δεν καταλαβαίνω τίποτα. Περίεργος βάζω το χέρι μου στο σάκο και το τραβώ. Και τότες η κατάπληξη όλων γέμισε ηλεκτρισμένη σιωπή τη μαθητική συντροφιά. Το παράξενο αντικείμενο ήταν ο Ποσειδώνας του Λεωκράτη!

Οι πρώτες στιγμές περάσανε άνοπονα: έπειτα γέμισα από άδάσκαχτη χαρά.

(Ακολουθεί)

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΚΑΘΑΠΕΡ

Κάποτε δυο άνθρωποι του Λαού καθώς λογομαχοῦσαν, τ' αχοντρούνανε και στο τέλος φεύγοντας ο ένας πέταξε τ' άλλου του περιφρονητικά του τα λόγια:

— Α! να χαθής παληό καθάπερ. Ο άλλος το πήρε για μεγάλη βρισιά, έτρεξε σ' ε δικηγόρο και τον έβαλλε να κάνη καταγγελία.

Στο δικαστήριο ρώτησαν τον μνηστή:

— Πώς σ' έβρισε ο κατηγορούμενος;

— Με είπε παληό καθάπερ.

Ο Δικαστής σ' άν άκουσε χαμογέλασε και τον ρώτησε:

— Μήπως σου είπε και τίποτ' άλλο; γιατί το καθάπερ δεν είναι βρισιά.

— Τί λες κύριε Δικαστή, εγώ από τα μικρά μου χρόνια άκούω να φέλνουν κάθε Μεγ. Βδομάδα στην Έκκλησία «σὺ φίλημα σοῦ δώσω καθάπερ ο Ιούδας...»

Λοιπόν καθάπερ είναι ο Ιούδας και όχι εγώ!

CHEF

ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΑΪΔΟΚΟΣΜΟ

ΣΤΟ ΒΥΘΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

— Θα ήθελα να μπορούσα να κατέβω στο βυθό της θάλασσας — είπε ο Νάκης μέσα του, καθώς τραβούσε κουπί στα ρηχά κοντά στο άκρο γιάλι — πρέπει νάναι γεμάτος από παράξενα κι' όμορφα πράγματα. Αυτό που θα με βοηθούσε στο μάθημά μου της Φυσικής.

— Καλά, γιατί δεν πᾶς τότε; ρώτησε ξαφνικά μια νύμφη της θάλασσας, που χωρίς να την ιδεί ο Νάκης είχε καθήσει εκεί κοντά.

Ο Νάκης σήκωσε τη ματιά του στο μεγάλο βράχο, να δει ποιός μιλήσει. Σ' αν είδε τη νεράιδα, κράτησε τα κουπιά του, έγυρσε πρὸς τὸ μέρος της και καθήσε.

— Ένας λόγος γι' αυτό, είναι που δεν μπορώ να πάρω άναπνοή μέσα στο νερό — άποκρίθη.

— Καλά, γιατί δεν μπορείς; ξαναρώτησε η νεράιδα.

— Γιατί όταν άναπνέω μέσα στο νερό, το νερό μπαίνει στα πνεμόνια μου, λέει η μητέρα, και πρέπει νάχω στα πνεμόνια μου άέρα για να ζήσω. Ένώ το ψάρι, όταν παίρνει άναπνοή μέσα στο νερό, όλο το νερό που θα ρουφήξει ξαναβγαίνει από τα σπάρωνά του, που είναι πίσω από τ' αυτιά του.

Η νεράιδα γέλασε.

— Είσαι ένα έξυπνο παληκαράκι — είπε. Όμως μπορείς ν' άναπνέης μέσα στο νερό, φτάνει να σ' πάρη μαζί της εκεί κάτω μια νεράιδα. Αν δοκιμάσης μονάχος σου, θα πνιγής.

— Θέλετε να με πάρετε σεις; — ρώτησε ο Νάκης μ' ευγένεια. — Θάθελα να πάω, αν μπορούσε νάρθη και η Δίνα μαζί!

— Μπορείς να τη ρωτήσεις — είπε η νεράιδα, καθώς ταχτοποιούσε κάποιες τούφες από φύκια χωμένα στα μαλλιά της — έμεις οι νεράιδες αγαπάμε πολύ τα καλά παιδιά.

Ο Νάκης βγήκε στην άκρογιαλιά κι' έτρεξε να βρή τη Δίνα, που τσαλαβουτούσε τα πόδια της στον άφρο.

— Α, τί χαρά! φώναξε η Δίνα, όταν ο άδερφός της της διηγήθηκε ότι του είπε η νεράιδα. Και τα δυο παιδιά μαζί έγύρισαν κοντά της.

— Δόστε μου τα χέρια σας — είπε η νεράιδα στα παιδιά, άρχινώντας να κολυμπάει σ' άνοιχτά για τα βαθεία νερά — και κάνετε μου τη χάρη να μη φοβηθήτε.

Καθώς μιλούσε, πήρε μια γρήγορη βουτιά μέσα στο κύμα, σέρνοντας και τους δυο μαζί της. Τα παιδιά δεν μπορούσαν να πάρουν άναπνοή καθώς το κύριο νερό έκλεισε πάνω από τα κεφάλια τους, γρήγορα όμως άρχισαν να συνηθίζουν σ' αυτό. Στην άρχή δεν μπορούσαν να βλέπουν πολύ καλά στο θαμπό φως, μα σ' λίγο άρχισαν να ξεχωρίζουν παράξενα σχήματα να πλένε τριγύρω τους.

Κάποτε η νεράιδα τα τράβηξε πίσω από μια κοράλλινη κολόνα.

— Προσέχετε αυτόν τον καρχαρία — φώναξε σκύδοντας κοντά στην κολόνα, ενώ τα παιδιά έκαναν το ίδιο. — Αυτό είν' ένα θαλασσινό πλάσμα, που πολύ το φοβάμαι, είναι ένα χτήνος ύπουλο.

— Ας σταθεῖμε δώ — τους σύστησε σ' λίγο. — Πρέπει να περάσω από το σκοπό, πριν μπορέσω να προχωρήσω βαθύτερα με ανθρώπινα πλάσματα.

Έβαλε τα χέρια της στο στόμα και κάλεσε:

— Οου· ιι! Οου· ιι! Άντη, Άντη! *

Τα παιδιά άναπνέονταν καθώς παρουσιάστηκε η «θείσσα», γιατί πρόσμεναν να ιδούν τ' όλιγότερο μια διασκεδαστική γρηά κυρία με τα γυαλιά της, κι' αντίς είδαν ένα ψάρι που το παράξενο παρουσιαστικό του άκανε να χαμογελάσουν.

— Η Άντη είναι επί της ύποδοχής, γιατί είναι το μόνο ψάρι με χέρια — εξήγησε η νεράιδα. — Το πραγματικό της όνομα είναι Άντεννάριους Πίκτους, ** αλλά για συντομία τη φωνάζουμε Άντη.

— Δεν είμαι καλλονή, αυτό είν' αλήθεια — παρατήρησε το ψάρι — έχω όμως καλή καρδιά. Κι' αυτό είναι το καλύτερο που μπορεί κανείς να πη για κάποιον.

— Αυτό είν' άρκετό, κυρία Πίκτου — την παρηγόρησε η Δίνα. Η μαμά συχνά μας λέει πως το πρόσωπο δεν έχει να κάνει, άμα η καρδιά είναι καλή.

— Α, της Άντης η καρδιά είναι πρώτης τάξεως — είπε η νεράιδα — τώρα όμως δόστε τα χέρια και ας προχωρήσουμε. Θέλουμε να επισκε-

ψούμε τους ύποδρύχιους κήπους του βυθού.

Σ' λίγες στιγμές τα παιδιά βρέθηκαν στο βυθό της θάλασσας. Ήφώνησαν από χαρά στην όμορφη που είχαν δει: αυτά τα θαυμαστά που είδαν. Ήταν εκεί, μεγάλα κοραλλένια κάστρα τριανταφυλλιά, άσπρα και κόκκινα. Άστρόψαρα, θαλασσινά λουλούδια, άλλόκοτα ψάρια σ' ελαφρά συμπλέγματα. Και πάνω απ' όλα κρέμονταν έν' άπαλό, νεραϊδένιο φως.

— Πώς γίνεται το φως αυτό; ρώτησε ο Νάκης, που πάντα ήθελε να μαθαίνει.

— Δεν το συλλογίστηκα ποτέ — είπε η νεράιδα — μα μπορεί νάρχεται από τα ψάρια-λαμπόνια* που βλέπετε κρεμασμένα τριγύρω.

Στην αίθουσα του χορού σταμάτησαν λιγάκι, ν' άκούσουν την όρχήστρα των καθούρων βιολιτζήδων.

Η νεράιδα έγνεψε σ' ένα απ' αυτούς νάρθη κοντά της κι' αυτός πρόθυμος άρχισε να τρέχει αντίθετα.

— Ω, μάς άφίνει! φώναξε ο Νάκης.

— Καθόλου — είπε η νεράιδα — αλλά σ' αν θέλει να τρέξει έμπρός, τραβάει κατά πίσω.

Κι' έβαλε τα γέλια μαζί με τα παιδιά.

Όταν ο κάβουρας συμπλήρωσε το γύρο του και στάθηκε μπρὸς στη νεράιδα, αυτή του είπε πως θάπρεπε να τρατάρη τα παιδιά και κείνος έκανε πάλι πίσω για να τους φέρη κάτι.

— Θα σ' παρακαλέσω να μείνετε δώ κι' εγώ πάω να δώσω άναφορά πως ξαναγύρισα — είπε η νεράιδα κι' άπομακρύνθηκε.

Η Δίνα άκόησε υπάκουη σ' έναν ίσιο βράχο, ο Νάκης όμως πάντα άνυπόμονος και περίεργος τράβηξε πιδ πέρα για να βρή άχινόδες και να ψαχουλέψη τ' άστρόψαρα που κοίτονταν στον άμμο.

Θα έέκοφε μακρύτερα απ' ό,τι λογάριζε, γιατί τώρα δεν μπορούσε να θυμηθί άπό πιδ δρόμο είχ' έρθει.

(Ακολουθεί)

* Σημ. τ. μ. στ. τα μεγάλα βάρη ζούνε ψάρια με περιγύατη μορφή και γενικά σωματική κατασκευή, όφειλόμενη στις ειδικές συνθήκες ζωής σ' αυτά τα βάθη. Έτσι σ' πολλά απ' αυτά τα μάτια παθαίνουν άτροφία και αντίθετα άναπτύσσονται τα όργανα της άφης όπως οι κεραίες (antennae) ή όργανα που παράγουν φως (λαμπτήρες) με τη βοήθεια των οποίων κυκλοφορούν στο άπόλυτο σκοτάδι, που βασιλεύει εκεί κάτω.

* Σ. τ. μ. Άντη σ' άγγλικά λένε τη θεία.

** Antennarius Pictus είναι ένα από τα ψάρια των πιο βαθιών θαλασσινών στρωμάτων, που τα μεγάλα — σχετικά με το σώμα του — πτερύγια του μοιάζουν με χέρια και που παίρνει τον όνομά του από την άπτική του κεφαλή (antenna).

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Μ' ΑΡΕΣΕΙ

Μ' αρέσει να ζω κοντά στη φύση και να μαθαίνω τα τόσα μυστικά που κλείνει στην όμορφη και απέραντη αγκαλιά της.

Μ' αρέσει να ταξιδεύω σε μακρινά μέρη, περνώντας με γοργό καράβι από φουρτουνιασμένες ή γαληνεμένες θάλασσες, με τη δίψα πάντα του άγνωστου στην καρδιά.

Μ' αρέσει να θωρώ τον ήλιο όταν δίνει το πρώτο χαιρέτισμα την αυγή, σκορπώντας άφθονο το υπέροχο φως του, κι όταν χάνεται σιγά-σιγά απ' τον ορίζοντα άχνοβαφοντας τα γύρω βουνά και τα μικρά συννεφάκια μ' ένα πλαιίσιο χρωμάτων.

Μ' αρέσει να κοιτάζω τ' αστέρια και τη λαμπερή σελήνη, τον μακρινό φωτεινό αυτό κόσμο που τριγυρίζεται από το σκοτάδι της νύχτας και του μυστηρίου.

Μ' αρέσει να ακούω το γλυκό κελάδμα των πουλιών που κρυμμένα στις πράσινες φυλλωσιές, σκορπούν τη χαρά.

Μ' αρέσει να βλέπω γύρω μου νάνιθίζουν τα λουλούδια και να ρουφώ εκστατική το λεπτό άρωμά τους.

Μ' αρέσει η μυρωδιά που έχει το χώμα ύστερα από τις πρώτες φθινοποριατικές βροχές και το τριξίμο των κιτρινωμένων φύλλων που στρώνουν τη γη.

Μ' αρέσει το απαλό χιόνι που σ' ένα τρελλό χορό πέφτει από τον γκριζό χειμωνιάτικο ουρανό, σκεπάζοντας τη βρεμμένη γη με το λευκό παγωμένο του σάβανο.

Μικρή Λογοτέχνης

☉☉

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Πόλεμος! Πόλεμος! Τί φορική λέξη! Πόσα δεν κλεί μέσα της. Πόλεμος! κανόνια, φωτιές, θύματα, ερείπια, παιδάκια ορφανά, γυναίκες δίχως άνδρες. Και κάτω απ' αυτή την άγρια λέξη στενάζουν και κλαίνουν μάννες που δεν έχουν ένα κομμάτι ψωμί να δώσουν στο παραπονεμένο παιδάκι που κάθεται σε μιαν άκρη κλαυρίζοντας «πεινώ, πεινώ».

Κλαίνουν και υποφέρουν τα μικρά παιδάκια που έχουν χάσει τον πατέρα τους στην Άλβανία ή τους τον σκότωσαν οι Γερμανοί.

Και νά! που σ' αυτό το σπίτι εκόντευε να βραδυάσει και τέσσερα παιδάκια λυπημένα, με μάτια προσιμένα από τα δάκρυα, που στο γλωσσό προσώπακι τους ήταν ζωγραφισμένη μια λύπη, δεν είχαν βάλει τίποτα στο στόμα τους τώρα και δυο μέρες. Τον πατέρα τους τον πήραν μια μέρα οι Γερμανοί με πολυβόλα στους ώμους και κάτι πέταλα κρεμασμένα στο στήθος. Μόλις τους είδαν τα παιδάκια και η γυναίκα του

φοβισμένοι έπεσαν στην αγκαλιά του. Φεύγοντας τα φίλησε σαν Έλληνες γενναίους που φεύγει στον πόλεμο. Μα όταν πήρε στην αγκαλιά του το μικρότερο παιδάκι του από τα χέρια της γυναίκας του, τόσο συγκινήθηκε κρατώντας στην αγκαλιά του αυτό το άθωο πλασματάκι που θα έμελλε να υποφέρει τόσο, δεν μπόρεσε να κρατήσει τα δάκρυά του. Οι Γερμανοί με βία τον έσπρωξαν και μπήκε στ' αυτοκίνητο. Η πόρτα έκλεισε και ένα τελευταίο βλέμμα έβριζε στ' αγαπημένα του πρόσωπα που δε θα τα ξανάβλεπε πια ποτέ. Από τότε τα παιδιά έμειναν πάντα στη φτώχεια και στην έρημιά.

Δεν είναι όμως μόνα αυτά που θρηνούν το χαμό του πατέρα τους. Χιλιάδες άλλες οικογένειες τον στερήθηκαν γιατί οι Γερμανοί τους τον άρπαξαν ασπλάχνα, χωρίς να σκεφτούν τη δυστυχία που άφηναν πίσω τους. Παρ' όλα αυτά όμως είναι υπερήφανες γιατί ξέρουν πως και αν τον στερήθηκαν, χάθηκε για την αγάπη της πατρίδας μας.

Γιάν-Μπεμπένα

☉☉

7-6-46—ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Τούτη τη μέρα που είναι μια από τις μέρες που αρχίζει να ξεψυχά η Άνοιξη απ' το πρώτο καφετέρω φύσημα του καλοκαιριού, που θεώρητος ο ευκάλυπτος απλώνει τα λυγρά κλαδιά του να ρουφήξει την τελευταία δροσιά του Μάη και το πεύκο κουνά για τελευταία φορά λές τα βελονωτά φύλλα του, ως μπορούσε ν' αφήσει τους τέσσερες τοίχους του σχολείου, να πάω κάπου μακριά από την πολυθρόνη τη σκονισμένη πολιτεία και να βρεθώ μέσα σ' ένα δάσος στην πλαγιά ενός ελληνικού πανέμορφου βουνού, δίπλα σε μια κρυστάλλινη πηγή, που σε λίγο θα την ξεράνει η φλόγα του καλοκαιριού.

Να βρεθώ δίπλα σε μια πηγή που θα λέει το τελευταίο της σιγανό τραγούδι σαν ένα μοιρολόι και σαν ένα παρακάλεσμα στο θάνατο.

Ν' ακούσω το τελευταίο γέλιο της Άνοιξης, την αύρα να περνάει μέσα στα κλαδιά, και να ιδω τα τελευταία αγριολούλουδα να χαίρονται όση τους απομένει ακόμη ζωή.

Να προφτάσω να ιδω την Άνοιξη πριν ακόμα φύγει και να αιστανθώ μιαν άοριστη λύπη για τον αποχωρισμό.

Και τότε να γράψω λεύτερα τις σκέψεις μου σ' ένα χαρτί χωρίς να καταλαβαίνω από πάνω μου σκυμμένο το λευκό κεφάλι του καθηγητή που μάς επιβλέπει και μάς υποβάλλει κάθε τόσο «σιωπή».

Ναι! Θα θέλα να γράφω τούτη τη στιγμή, ότι αισθάνομαι κάθε σκέψη

και κάθε τρελλό όνειρο που θα μου φέρνει φυτώντας τ' άγριο.

Άλλα όχι! Η ζωή δεν έρχεται ποτέ όπως μάς την πλάθουν χρυσή τα όνειρά μας. Ποτέ. Κι έτσι η Άνοιξη θα ξεψυχά σήμερα απ' τα πρώτα καφετέρω φύσημα του καλοκαιριού πάνω στην καταπράσινη πλαγιά του βουνού, κι εγώ θα γράφω διαγωνισμό, φυλακισμένη στους τέσσερις τοίχους της πληχτικής τάξης, καθισμένη στο στενό μαθητικό θρανίο κι ακούγοντας κάθε στιγμή τη μονότονη και πάντα ίδια φράση του ήλικιωμένου καθηγητή με το λευκό σκυμμένο από πάνω μου κεφάλι: «Δεν θέλω ν' ακούω ψίθυρο, είπα...»

Κι απ' έξω η Άνοιξη θα ξεψυχά...

Άσχημόπαπο

☉☉

ΤΙ ΚΙ' ΑΝ...

Τί κι αν η βαρυχειμωνιά τα δέντρα ερημώνει, κι' αρχίσαν τον άγριο χορό οι καταιγίδες; Τί κι αν κύμα ανεμόδαρτο στην άμμουδια φουσκώνει και κρύφτηκαν απ' τα μουντά τα σύννεφα οι άχτιδες;

Τί κι αν νεκρά δλόγυρα, κιτρινωμένα φύλλα, ανάμνηση της άνοιξης, σκεπάζανε τη γη; Τί κι αν ο κρύος άνεμος σου φέρνει ανατριχίλα, και γέμισε από καταχνιά η φωτεινή αυγή;

Της νεότητος μου τα λούλουδα δλόδροσα ανθίζουν κι' από χαρά άμέτρητη χαμογελά η καρδιά μου μακριά μου ή θλίψη κι' ο καύδος που την ζωή αφανίζουν. Η χρυσόροδινη άνοιξη είναι βασιλίσσά μου.

Αμαρυλλίς

☉☉

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ

Ο ήλιος έχει πριν από αρκετή ώρα γύρει στη δύση του, και το γλωσσό φεγγάρι προβάλλει δειλά-δειλά απλώνοντας τριγύρω ένα γλυκό, κι' απαλό φως.

Πρωτοπαίνοντας στο πάρκο συνάντησα μια γαζία που τ' άρωμά της με μεταφέρει σ' ένα τόπο παραμυθένιο, πλάσιμένο λές, μονάχα για τη χαρά και την ευτυχία. Προχωρώντας βρήκα μια μεγάλη λίμνη, που τα νερά της τάρραζε το έλαφρο και μυρωμένο άεράκι, κλονιτάς τα να φαίνονται πως άπαντούν στο άθωο του παιγνιδάκι.

Τα πελώρια παρτέρια με τα πολύ-

χρωμα λουλούδια και τα ψηλά δένδρα, που το φεγγάρι τους δίνει κάτι περίεργες και άγριες σκιές, σου γεμίζουν την ψυχή με μυστηριώδη χαρά και φόβο συνάμα.

Προχωρώντας σιγά-σιγά και πνιγόντας τα βήματά μου μες το παχύ χορτάρι, φτάνω σ' ένα μικρό δρομάκι που κρύβεται σχεδόν ολόκληρο κάτω απ' τις άκακίες.

Μπαίνω μέσα σ' αυτό περίεργα να δω τι κρύβει. Πραγματικά πιδ πέρα οι άκακίες άραιώνουν πολύ και άφίνουν να φαίνεται καθαρά μια μικρούλα λίμνη με μικρά-μικρά βραχάκια γύρω της.

Την προφυλάει από ψηλά με τα άσημένα φύλλα της μια λεύκα. Σκύβω και βλέπω μες τα ήσυχα νερά της λίμνης το άσημένο φεγγάρι που σιγά-σιγά, χωρίς βιασύνη, προχωρεί στο μακρύ δρόμο του.

Ξαφνικά με πιάνει κάποιος παράξενος τρόμος, τίποτα γύρω μου δεν κουνιέται, κι' όμως φοβάμαι.

Άρχίζω ένα τρελλό τρέξιμο

Τρέχω... Τρέχω...

Πόση ώρα; Δεν ξέρω. Στο τέλος λαχανιασμένη φτάνω στο σπίτι, γυρνά εκεί ψηλά και βλέπω το δλόγιομο φεγγάρι να με κοιτά γελώντας ειρωνικά.

Προκομένη Τεμπέλα

☉☉

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

Τόνη θυμάμαι καμιά φορά τον πατέρα και δακρύζω. Ήταν υπηλίσωμος άντρας, καμιά σαρανταριά χρόνων πάνω κάτω, με γκριζα μαλλιά και μάτια. Τον αγαπούσα, μα και κείνος μ' αγαπούσε ιδιαίτερα απ' τάλλα μου άδέλφια και σά με χάριδε καμιά φορά, σαν ήμουνα μικρός, μ' άποκαλούσε «το κούτσικο μου».

Όταν μεγάλωσα και θέριψα λίγο, μ' έπερνε απόμερα και μουλεγε τις σκέψεις του για μένα. Ποθούσε να μ' έβλεπε άντρα γεμάτο κι' ως πέθαινε. Τόνη μάλλον για τις κουταμάρες του και κείνος γελούσε. Ίσα-Ίσα που θα μιστώσω, τουλέγα, και θα σ' ανακουφίσω, θέλεις να πεθάνης; Γελούσε, τώλεγε της μητέρας και γελούσανε κι' οι δυο. Έτσι περσάνε οι μέρες, όπου μια μέρα ήρθαν χρόνια δίσεχτα για την πατρίδα και ο πατέρας χρειάστηκε να την υπηρετήσει κι' έφυγε... Πόσο θυμάμαι τη μέρα κείνη... Σαν έφευγε, το μικρότερό μου άδελφι τόνε ρώτησε: «Πατέρα πότε θα ξαναγυρίσης;» Και κείνος κοντοστάθηκε άναποφάσιστα. Ύστερα έπιασε έμένα απ' το χέρι και μου ψιθύρισε στ' αυτί: «Τώρα που θα λείπω νάσαι σύ ο πατέρας του». Κι' ύστερα με σκυρτό το κεφάλι χάθηκε. Τ' άδελφι τώβαλε στα κλάμματα και μόνο σαν τούπα πως θα γύριζε σ' ένα μήνα σάπασε.

Περσάν από τότε δύο χρόνια μα ο πατέρας δε φάνηκε. Έγινε λιθάρι για το χτίριο της λευτεριάς. Σά μ' ακούει καμιά φορά τ' άδελφι να μιλώ γι' αυτόν με ρωτάει θλιμμένα: «Γιατί δεν γύρισε ακόμα;» Με μισό στόμα τ' άπαντώ: «Δεν πέρασε μήνας άκόμη, σά περάση θάρρη», και κείνο ύστερα άποτραβιέται σε μια γωνία, σά να σκέπτεται: «τόσο πολύ είναι ένας μήνας;» Μπροστά σ' αυτή τάν άγωνία του, δακρύζω. Το ξέρω πως θα ξαναρ-

θη σε λίγο να με ρωτήσει και γώ θα του ξαναπαντήσω: «δεν πέρασε μήνας, σά περάση θάρρη». Όχι, δε βαστώ πιά, σά θα με ξαναρωτήσει, θα το μαρτυρήσω όλα, θα το φίλησω στο μέτωπο, και θα του πω στοργικά: «Από δω και μπρός, έγω θάμαι ο πατέρας σου».

Άδμητος

☉☉

Απ' το ήμερολόγιο του άδελφού μου

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

... Άπρίλης 1941. Οι φαντάροι σιωπηλοί, σκυρτοί, με τα μάτια βουρκωμένα, με τη ψυχή γεμάτη ανέκφραστο και βαθύ πόνο και με βαρεία βήματα έφευγαν απ' την έλευθερωμένη χώρα κι' έβάδιζαν προς τα παλιά σύνορα... Στους δρόμους κάθε χωριού άκουγαν γορές κραυγές και σπαραξικάρια κλάματα από άνδρες, γυναίκες γέρους και παιδάκια. Από τα βάθη της καρδιάς όλου αυτού του κόσμου έβγαине μια κραυγή: που μās άφηνετε στους Γκέγκηδες και στους Διάπηδες; Όλοι τους είχαν εκδηλώσει τον έπί τόσες γενεές καταπισμένο πατριωτισμό τους και την άπέραντη αγάπη τους προς τη γλυκειά μας πατρίδα και φυσικά τώρα έναγώνια έπερίμεναν τη σκληρή εκδίκηση...

Μια άγέρωχη Έλληνοπούλα, μια γνήσια Έλληνοπούλα στη θωριά της, την όμορφιά της, τη περηφάνεια της και την άδούλωτη ψυχή της, αποφασίζει να περάση κι' αυτή τα σύνορα, ν' άκολουθήσει το στρατό, για ν' άποφύγη τη ταπείνωση και την εκδίκηση, γιατί κάποτε είχε φωνάξει στον άπελευθερωτικό στρατό: καλώς τ' άδέλφια μας, ζήτω ή πατρίδα μας ή Ελλάδα, και είχε πλύνει με μύρο και σκουπίσει με τα πλούσια καστανά μαλλιά της τα τραύματα των τόσων πληγωμένων άδελφών της... Φορτώνεται στις πλάτες της όσα μπορούσε απ' τα προικιά της και άκολουθεί. Φτάνει στα παλιά τα σύνορα, Χιλιάδες στρατός περνούν. Η Έλληνοπούλα άδύνατο! Διαταγή να μη μετακινήθι ή Έλληνικός πληθυσμός. Είναι άδύνατο να περιγραφή κανείς τη δραματική μορφή της Έλληνοπούλας αυτής. Η τραγική Άντιγόνη στο άρχαιο δράμα, που θάβεται ζωντανή... Έμενε άκίνητη και δεν μίλλεγε. Το μέτωπό της ψηλά άστραφει από Έλληνική μεγαλοπρέπεια, τα μάτια της έγέμιζαν δάκρυα και τα χείλη της, όλοπόρφυρα, έσφιγγαν έναν άπερίγραπτο και υπέρτατο πόνο. Το πόνό του σκλάβου—δεσμώτη... Η άγγελική μορφή της δεν μπορούσε να ξεγήση γιατί ήταν άδύνατο να περάση με τα τόσα άδέλφια της έλεύθερα το κατώφλι των συνόρων αυτών προς την αιώνα Ελλάδα... Κανείς άς τους φαντάρους δεν μπόρεσε να κρατήσει τα δάκρυα, άφησαν όλοι την ψυχή τους να ξεσπάση σε λυγμούς. Ποτέ άλλοτε δεν αίσθανθηκαν τόση όδύνη και τόση άνανδρία να μη μωρέσουν, έπειτα από τόσους έπικούς άγώνες, να έλευθερώσουν μια τουλάχιστον Έλληνοπούλα από τα, πιδες ξερεί πόσο καιρό άκόμη, δεσμά της... Έφευγαν σιωπηλοί, σκυρτοί, άποφύγοντας ν' άτενίσουν τη κορμωστασία της από φόβο μήπως το βλέμμα της τους έλέγη για την άπονία τους και την άνανδρία τους... Και ή τραγική μορφή της Έλ-

ληνοπούλας έσβυσε στο διάστημα, περιμένοντας ίσως άκόμη στο ίδιο μέρος με τα προικιά στον όμο άκίνητη, σιωπηλή και καρτερική την ήμέρα του λυτρωμού...

Πελληνέας

☉☉

Η ΛΕΣΒΟΣ

Τί όραίο νησί πούσαι σύ! Η θάλασσα γαλανή σε περιζώνει. Την πρασινάδα την έχεις χαλί κι' ό ούρανός σε χρυσοστεφανώνει.

Οί ραχοϋλες των μικρών σου βουνών, έχουν καταπράσινο χρώμα. Την Άνοιξη άνθουν οί μυγδαλιές, και σε ντύνουν σε όλόλευκο χρώμα.

Σε γνωρίζει κανείς στην έξοχή όταν σε δυνούνε τ' άηδόνια.

Ω Λέσβος, όραίο νησί, νάσαι τιμημένη αιώνια.

Έντελβαίς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ο Κουφιοκεφαλής: —Μαμά, στίς πόσες του μηνός θάχουμε πρωταπριλιά, να το ξέρω και να γελάσω κανένα; Λυκόπουλο

Το Άσχημόπαπο* στο φωτογράφο που το φωτογράφησε προφίλ: — Δέν με βγάλετε καλά! Έγώ έχω δυο μάτια και δυο αυτιά!

Προκομένη Τεμπέλα

Καθηγητής: Τί γένους είναι το «ζών» Τάκη; Τάκης: Έξαρτάται κύριε καθηγητά. Μπορεί νάναι και άρσενικό μπορεί νάναι και θηλυκό.

Σύλο Άπελέκητο

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ",

Αθήναι, όδός Λέκκα 18
28 Νοεμβρίου 1946

ΘΥΜΙΖΩ ότι ή προθεσμία γι' άποστολή Συλλογών Πνευματικών Άσκησεων 1946 - 47 λήγει στο τέλος Δεκεμβρίου. Όσοι δέν έστειλαν θα κάμουν καλά να στείλουν, γιατί οί Συλλογές που έλαβα ως τώρα και λίγες είναι και όχι τόσο πλούσιες σε ώριμες Άοκήσεις. Λοιπόν, περιμένω.

Με χαρά αναγγέλλω την έπιστροφή της συντακτικής μου δ. Γεωργίας Ταρσούλη από το Παρίσι, όπου είχε πάει για ένα χρόνο με κρατική ύποτροφία. Η δ. Ταρσούλη ανέλαβε κιόλα την παλιά της εργασία στην σύνταξη του περιοδικού μας, και τα Διαπλάσπουλα θα είναι πολύ εύχαριστημένα που την έχουν γνωρίσει κι' αγαπήσει από τόσα χρόνια. Θα σάς πω άργότερα τί καινοτομίες μελετούμε για το περιοδικό, τώρα που έχουμε κοντά μας και την δ. Ταρσούλη, με τα βιβλία, τα περιοδικά και τα σχέδια που έφερε απ' το Παρίσι. Περιμένετε...

Μακεδών, αυτό το ψευδώνυμο σου ένέκρινα, καθώς θα είδες στο προηγούμενο. Σ' εύχαριστώ πολύ, για τα καλά λόγια που διάβασα στο πρώτο σου γράμμα κι' έλπιζω να εξακολουθήσης να μου γράφης τώρα που έχουμε την άρχή. Τα εμπόδια κι' οί δυσκολίες στην έκδοσή μου είναι προσωρινά. Όταν

